

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ ФИЛОЛОГ

ПОВРЕМЕНИ СПИС ЗА СЛОВЕНСКУ ФИЛОЛОГИЈУ

Уређује
А. БЕЛИЋ

уз сарадњу

д-ра *Алексића Радомира* (Београд), д-ра *Вуковића Јована* (Сарајево), д-ра *Коларића Рудолфа* (Љубљана), *Конеског Блажа* (Скопље), д-ра *Павловића Миливоја* (Нови Сад), д-ра *Сивановића Михаила* (Београд), д-ра *Томановића Васи* (Скопље), д-ра *Храстиче Маји* (Загреб)

XXIII КЊ. 1—4

БЕОГРАД
1958

ЧЕТИРИ ПИСМА КНЕЗУ МИЛОШУ ИЗ 1837 и 1838 ГОДИНЕ ИЗ БУГАРСКЕ

Још 1951 г. предајући за Грађу Историског института САН¹ шест докумената о пограничним везама Србије са становништвом Западне Бугарске, напоменули смо постојање неколико писама које су Берковчани, турски поданици Берковачке Нахије Видинског Пашалука, упућивали кнезу Милошу, и у којима су му претстављали свој тежак положај под Турцима и молили га за заштиту и ослобођење. Из њих се рељефно види да је тежак економски и социјални положај становништва у пограничним крајевима Бугарске према Србији добијао своје најизразитије облике у аграрној експлоатацији која је у Берковачкој Нахији при крају владавине кнеза Милоша достигла врло високи степен. Ова економска експлоатација била је комбинована са административним злоупотребама носилаца турске власти и као таква, двострука, носила је у себи елементе једног општег незадовољства које се, у ово време, у Берковачкој Нахији одразило у неколико покушаја буна и у два или три устанка, од којих су они у 1836 и 1837 г. били најмасовнији. Њихов историјат није, међутим, сасвим непознат: детаљну слику настанка устанка из 1836 и 1837 г., њихов развој и њихов пад, изнео је опширно — иако са извесним патриотским патосом и неким мањим грешкама чињеничне природе — Д. Маринов² у својој студији „Политически движења и вѣстанја вѣ западна Бѣлгария“². Но, општа економска подлога и елементи социјалне и психолошке припреме ових устанака нису, скоро, ни били конкретно дотакнути. Радећи махом по још свежим вестима традиционалног карактера, он ову основу социјално-економског покретања устанка у Берковачкој Нахији 1836 и 1837 г., која је по својим узроцима била општа за целу Западну Бугарску, једним делом и за крајеве Јужне Србије у сливу Јужне Мораве, није ни могао изнети због недостатка изворне грађе из тога доба. Међутим, како су берковачке буне претстављале карикатуру у низу локалних пограничних буна и устанака уз ондашњу

¹ Прилози за познавање порекла становништва Источне Србије. Мешовита грађа (Miscellanea), књ. 9. Изд. Историског института САН. Београд 1956, 169-173.

² Съборникъ за народни умотворения, наука и книжнина II. София 1890, 61 и даље.

српску границу, и како су по својим многим чиниоцима биле на овај или онај начин везани за Србију кнеза Милоша, потребно је, и научно сасвим интересантно, донети и опширнију званичну документацију о овом периоду српско-бугарских веза, што ми овде и чинимо дајући четирн очувана бугарска писма из 1837 и 1838 г. Не задржавајући се дуже на унутрашњој историској анализи ових докумената, дајемо само њихов оригинални текст, који ће свакако бити од научног интереса не само за историчара већ и за нашег и бугарског лингвисту. Писма из 1837 г. дошла су кнезу Милошу преко Алексинаца: от карантина, јер су, у оно време жестоке кујне заразе, једино тако и могла приспети у Србију. Писма из 1838 г., пак, дошла су редовним административним путем преко Гургусовца (Књажевца), као најближе Берковици граничне окружне вароши Србије. У виду краће историске расправе ми смо документацију ових писама, поред другог допунског материјала, већ користили за један одељак нашег обимног рада „Кнез Милош и Источна Србија 1833—1838 године“¹.

Владимир Стојанчевић

П и с м о I

(на 1 листу формата 4°, преко целе стране)

Любезно поздравленіє ђмене Мито дотебе светлі господине много натегну насиротинѣ ѿдаване кѣди кашмерлакѣ сакаю дасе збѣне илї даѣбию некогѣ шпюна аяги драми ете 1 годинѣ сат немамѣ щода чинимѣ распѣдише коѣа люди щобехѣ верні коѣа ѣстамболѣ коѣа ѣпиротско коѣа ѣвидимско коѣа ѣвраѣа едни ѣшѣѣ работѣ дома несмеюси доидѣ залѣбѣ чѣе сега лето азимѣска кѣде дасе криѣю като сердарѣ много башка сѣбашѣ башка по 5 п. 6 тѣрци сѣночѣ ходѣ дека виде 2 човека наедно дахоратѣ бию ивржѣ дасе неставля човекѣ сасѣ човека дасенецо нестворясе станѣ райа црна като ѣгланѣ ѣлицѣ видохѣ яченѣма берекетѣ ѣтѣя раю рекохѣ чѣдимѣ сасѣ сѣрию ѣвноѣе настамболѣ ценисѣ намесеѣѣ натамо ѣветѣ ѣдадо намѣи домѣ инадрѣги верни люди ития човеѣи щодошли смене ѣветѣ ѣдадоше камѣ ѣреховѣ поидоше испратѣшеги нихне жене надоле ѣветѣ ѣдадоше исе заврѣше-смене попланѣнѣ нѣкои незнаѣ кѣтсѣмо ясам господинѣ шопѣ ама нечѣмѣ даизявимѣ твое повелѣние ѣтѣрскѣ землю башѣ твоея заповѣдѣ напѣѣ даме сретне дазѣбнимѣ сиротинѣ нечѣмѣ дакажемѣ инаѣвои люди щѣсѣ сасѣ мене данѣ покваримѣ нецо дапатѣ сиротиня ѣще ете мене ловише даме тѣраю наколаѣѣ дасѣ рѣгѣю сасѣ мене дапитѣю раютѣ камѣи капетанино лански хѣго хѣ наколеѣѣ ѣнѣ некави сѣди тасакалѣ данаправе сиротиня мене ѣте зацо алитоска иѣюнѣзѣ спахию нихна нихна (bis) вера паги погѣбише тодора иякими ферманлию ѣморише сетисѣ сиротиня чѣчѣме ѣморе ѣтѣшѣме пасѣга 40 кѣсие ѣбрѣкли коимѣ мене главѣ ѣнесе накасаба бѣди дамрѣмѣ господинѣ барѣми ѣветѣ

¹ Пос. изд. ССХСVII (Београд 1957) 195-206.

потаянъ даи даидемъ за нощъ изаденъ дазберемъ повечке люди танакапию дамремъ баре набадява данемремъ самъ дагимъ наногѣ ѡтидемъ тащо бѣде дабѣде баре наши чада закашмеръ дане спѣ сами принихъ искапѣ пари дане даваю пада невечерѣю придеца какоми сега слава игосподарска држава аминъ

нагосподара

(на полеђини)

(Државна архива НР Србије у Београду. КК I-319. Алексиначка Нахија за 1837. Пропратни српски службени акт објављен је у нашим поменутиим Прилозима, стр. 171, док. 4)

П и с м о II

(на 1 листу формата фолио, преко целе стране)

Почтено поздравленіе ѡвѣласть Берковѣчко дотебе господаръ Милошъ инцаръ Махмѣтъ явишелісе наше жалбе досега или несѣ а чемѣ 4 писма пратіхмо ѡгмитровденъ доцветніцѣ па данасъ нѣкаквѣ ѡветѣ нема аміпропадохмо ѡвелікѣ пропадѣ ете 14 годіне ѡдаріхмо напрекѣпнічко ѡстахмо безволове иголі ибосі пасе лані збѣнїхмо ѡкашмеръ направіше нї нарезилъ тѣрцитені излагаше развалетесе полакочевіе нїсе развалїхмо сега повече данакъ 2 вергие ѡлетоска цѣрѣвска ипетровска сега пасакаю 200 кесіе ишѣрѣ ходилъсамъ летоска прїцара посретнѣга харчихъ даіте по 20 гроша наглавѣ башка идецата сѣ целъ харачъ далі башка старці щобехѣ махнѣті ѡді 20 годіне ѡхарачъ сегагїмъ ѡзе башка бѣмбашїрске паре башка беглїѣ повече пабашка харчове сїтнї сѣбашете тѣраю хемъ сѣбашете момігїмъ дїванъ чїне башка сердаръ 33 дѣшнї конаци 24 тешаци изїде писакъ донебо зазобъ иза сгекъ ягма изадїванъ момїнъ како беше кашмеръ пастанѣ сега щое зоръ запарї унасъѣщое ѡцарска земля ѡдавена рая ипогазена таяе наїпогазена ипоглѣпава ипоѡбрана писакъ господїне ѡземлю донебо ѡдїсїротїнѣ пабашка скапѣ пари давамо па придецатасї невечерѣмо гоненї данї лове даѣморе неколко люге тада ѡгасне тая работа сега шїма тасе крїемо сїромасї еве иде зима кѣде господїне дазимѣмо пропадохмо молимо бога зацарско име изатвое здаве прїїмни господарѣ наше моленіе щосмо немоцни иглѣпавї ксцелї ѡвѣя работѣ чемї ланї бехмо напелї право накасаба даидемо тамакаръ дабехмо сведоеданъ изгнѣлї защо повече неволя сега аманчанї недаде паманчѣ нїкако неразбїрамо жївѣлие неслї дотебесе неможе явимо вечечеръ заранъ пїтаю тѣкалісмо прачамо 4 човека дасе яве светъ ѡназе досега щогодарѣсе слободехмо сасъ писаратога ѡнѣни 1 годїнѣ драмї сега прачамога дасе явї дотебе какавѣ годъ ѡветѣ дани ѡкажешъ или дабегамо или дасе тѣрчимо или дасе збѣнимо доиде време даидемо нагробоветї давикамо даизлазе мертвите даѣлазимо ми живи како повелишъ господїне свесмо каилъ додете мїбисе збѣнили ама немамо перваго човека зголе тояге погинемо каколи перваго даи сатъ дани поведе еднѣшъ мїбисе збѣнїлї ама пїсаратъ недава ѡбїлїбї некогга шпїона пани недава сега пѣстї ѡстахмо несмеемо дазазимї така патї господїне гледаи мѣтлакъ пропа-

дожмо патефтишъ запѣшке дакъпимо дадемо башка хараче подва дадохмо кои бехмо бегали хижете синко продаите харачъ набезжаниете платете ѱстамболѣлие човекили ѱвлашкѣлие све 2 хараче дали знае царъ илинезнае нашѣ неволю щозабоварихмо(!) ибога дамолимо ѱди изметѣ насъбаше инасердаре иѱди толкова даване свесмо шопе незнамо како-требе ама поздравлявамо добро ставление ивидение аминъ ете испра-чамо това що пратихмо помишка ичинимо мѣкаетъ иви що знаете ис-правлаите ими радимо ѣцъ септврие. 4 день лета 1837

стоянъ спасъ тодоръ
петаръ¹ цветко попь спасъ бона младенъ мѣшко
(на полеђини писма: сие писмо податѣсе уруце его насветлаго
господара ѱберковичкѱ)

к. В. н. 3797
год. 837

(ДА НР Србије. Ibid.)

П и с м о I I I

(на 1 листу формата канцелариског, преко 2½ стране)

Високо благородномѣ ихристоролюбивомѣ господару и Князѣ наше-мѣ Милошѣ ѱбреновикѣ ѱсавѣ вилаетѣ Берковачки пристѣпамо квашои светлости ѱбјавити нашѣ тѣжбу како ми пропадохмо ѱвелику пропадѣ ѱзулѣмкјаре ѱвише зѣлѣмѣ порезѣ башка харачѣ 30 гроша халѣ книга 60 гроша стари люди що бехѣ махнѣти ѱмногo године ѱхарачѣ тѣя бегѣ ѱзе деца 12 године цело харачѣ башка килиме башка вергия гѣ-мрѣкѣ сѣбашлакѣ бегликѣ низамски пари залешници иза чорапи по 20 гроша накѣкю башка ситни порези ѱране морѣза жито кѣлиѣкѣ(!) много хакалѣ параси грабови гредѣ 40 педа засака лани предѣ димитровденѣ ми приплакахмо нема таи гора никѣдѣ ѱговори бегѣ хаидѣ раѱ дапи-тамѣ везира акоке рекне везирѣ напарѣ якокемѣ ипарѣ питали непи-(та)ли ѱзени по 30 гроша загредѣ ни се чѣло нивидело ѱграбови гредѣ дадохмо кага се зѣбнихмо пре ѱногая воиводѣ истерахмо беше ни гло-билѣ 1000 кесе безесапѣ безкабахатѣ тасѣ ѱбрече даниги врне ибегѣги даде шерифага даги врне кои беше далѣ 1000 кои 3 кесе кои 12 кесе абдѣраманѣ бегѣ поѣде итѣя парѣ иощѣ ионѣ глоби иѱвише иглобѣ изѣ-лѣмѣ момѣ на 12 године исмѣшише 3 колове бѣлюбашѣ ѱкавѣрске шѣ-барѣ иѣбелѣ халине ходѣ повилаетѣ таиспитѣю раѱ воде испаметѣ на-панаѣурѣ 14 дѣши 12 дана седѣше ѱпиротѣ ѣбелѣ халине данѣма неки зѣговорѣ меѣѣ раѱ такоисѣ ради славни господарѣ мисмо били пога-зени станѣхмо ѱ ѱгленѣ по црни немамо кѣдѣ надрѣго место дасѣ тѣжи-мо тебе имамо молимо тебе ибога исѣ надамо иданѣ иночѣ ѱди твою силѣ слнѣце дани ѱгрѣѣ ето 30 месеци како ни крадну (по)! тани морѣ 30 човека погѣбише 1000 кѣкѣ побежише ѱдѣвилаетѣ сасѣ деца кои бега бездеца ѱнимѣ расипашѣ кѣкю изграѣце ихамбарѣ имѣ ѱтерашѣ

¹ У празнинама изнед имена у овоме реду налазе се пет отисака кажипрста уместо својеручног потписа.

стокъ и халине ижито вино ѿваце(!) говеда све щос годъ поробише анедаю папошъ никѣдъ дасе явимо непософию непо видим нена битоль засербию дапосака неки човекъ тескеръ апсига еднага катосмо заградени како ѡапсѣ адаванѣ много безесапъ писаць ѿсиротинѣ ѿземи донебо сѣбаше много сердаре посела имаше еданъ манастиръ держава насвети и ѿванъ рилски ѿмрсишега ѡпрвнѣ бѣнѣ имаше тамо наши страже касе развалихмо ѿтагая 2 године 20 души тураци(!) додана съ седу све поедоше манастиратъ молимо бога ицара николаю и светога краля и твою светлостъ славни господарѣ акобѣде дошло време ѿбога и ѿцара избавини ствою премѣдростъ допратини 1 човекъ твои мисмо 10 дѣши наеданъ турчинъ и намъ 2 рѣке и намъ 2 ѿчи ама память плитакъ 1 жито кадъ има глотъ неможе битъ лепи хлебъ катосе истреби ѿния глотъ тагаи кесе испече лепо хлебъ досаъ верни заверѣ погибахмо и ѿпетъ кеда гинемо верни ама хатарѣ ѿсаъ назѣлѣмкарина нема мисе бѣнимо ѿзѣлѣмъ ѿтеготѣ верѣни ѿмрсише мицара небѣнимо ѿнои ѿрлове ицркове щосе бише летосъ ѿдовѣдъ искарѣ. та паде толкова лешъ тасе ѡсморде поле несе жане несе коси ѿсмадъ перви пѣтъ ѿвише ѿрлови ѿпетъ бишесе ѿвишещркови нади щркови ято бела дреха на ѿблакъ лети тагая доиде сила нащркови ѿди ѿнои халинѣ ими сакамо еданъ човекъ ѿтвою мѣдростъ занашѣ немошъ ми давидимо твоега човека наше сердце дасе стопли акога неѣмемо чѣвамо да га истровимо саъ наша деца сѣрбе после кесе тѣрче ако непокривамо твоега слѣгѣ идачѣвамо твою ѿговоръ това говоримо славни господарѣ и благородни христороубиви недизаи рѣкѣ ѿ наши деца имисмо хрисяне иѣнасъ божя душа ими молимо бога иданъ иночь богъ дати продѣлки рѣкѣ идати прошири землю спомогни намъ нанаше неверствие щосмо неверни ега(!) дабисе и намъ свалило порезъ како годъ можешъ немамо село дотвою мегѣ ѿсеклони планина како годъ би било неможемо веке саъ тѣрци даживимо акони не ѿгрее слнце скоро наши деца робесѣ мисмо каиль дапогинемо ама наши деца подитвою рѣкѣ дасѣ аѣбога харно берекетъ има ѿчѣмѣ мирно чѣвани богъ досаъ слава идржава аминъ

(М.П.)¹

Сие писмо податисе светломѣ господарѣ нашемѣ Милошѣ князѣ серпскомѣ ѿбреновикѣ пристѣпаемо къ светлости егѣ вилаеть берковичкѣ ѣрѣкѣ емѣ

(ДА НР Србије, КК XI-90. Гургусовачка Нахија за 1838. Пропратни српски акт објављен у нашим поменимъ Прилозима, стр. 172, док. 6)

П и с м о I V

(састоји се из 2 посебно писана писма, али написана једно за другим на истом листу, на 4 пуне стране канцелариског формата)

Любезно поздрављамо ѿберковичко вилаеть дотебе славни господарѣ имаи бригѣ занашѣ деца чепропадохмо ѡвеликѣ пропадѣ ѣдари

¹ На отиску печата стоји, у четири реда, урезано: +, Мита, Попов, 1837.

вилаетъ напрекѣпникъ Фѣсаинъ паша глобини 12 хїляда ѡвце 100 3 говеда башка шерифага глобини 1000 10 кесие безесапъ безкабахать ѡвце тагая гола дѣша ѡстажмо сатъ абдѣраманъ бегъ ѡвише зоръ вергия тешка мали харачъ 30 гроша хяля книга 60 гроша бегликъ ѡвце зима беглицията паивоивоуда хемъ воивоуда пари зима ѡвце нече башка вѣнѣ 18 1000 реже башка свила 400 ѡка реже гѣмрѣкъ 3 гроша надѣлѣмъ ихакалъ параси по 15 сѣбашлакъ по 20 па залешници изачорапи по 20 ѡсвекѣ кѣкю низамски пари бехѣ 100 50 кесе сатъ 200 реза нагмитровденъ засака гредѣ ѡгабаръ 40 педи гдесѣе чѣло ивидѣло ѡтова дрво гредѣ ако нема гредѣ огабаръ даите по 30 гроша наглавѣ дадохмо затѣя гредѣ и 6 човека ѡбише засъ секирѣ затоисѣ зимѣсѣ збѣнихмо тани искоше бѣдини исѣкоше зацо наисѣченѣ главе харачъ ѣзе ѡнея ѣдавише(?) ядне кѣкавице надецѣ ѡшѣбарѣ парѣ искинѣше крѣсъ ѡглавѣ тада платѣ намѣртвѣ главе харачъ занасѣ тверда земля постилка ведро небо завивка царъ далекѣ дотѣбе славни господарѣ нѣможемо дасѣ явимо чѣни недаку пашошъ затвою землю дадолазимо дапосака неки човекъ пашошъ заѡвдеи или кирицилакъ или дѣнгерѣ или коиидаѣ ѡма апса никои никѣдѣ непуца дапечалимо ниѣтѣрско ни ѡвдеа тая рая какваѣ щѣе заградѣна данѣ печали ѡѡвише дая велика кѣкя коя има 100 ѡвацѣ! 10 говеда 1000 дая загодинѣ коя кѣкя има 1 глава 50 ѡвцѣ 10 говеда 500 гроша загодинѣ коя кѣкя ницо нема живо на 4 ногѣ наرامо дрва носи дагрѣе децѣ иѡнѣ дая загодинѣ по 100 80 гроша ѡсвекѣ кѣкю по ягне по 3 ѡка масло по 3 сирѣ на 10 кѣке по коза запастрѣмѣ башка ѡвнове ѡвчоберски дѣлѣмске по грошъ надѣлѣмъ загрозе по 1 кокошка надѣлѣмъ

Башка жито ѡремо по 3 дни морѣзѣ по 3 дни сламѣтѣ плачѣмо морѣзѣ натѣра какоѣ цена свѣ 5 гроша зима погоре занѣговото жито башка сѣбашпина трошокъ по 5 кесѣе по 10 кесѣе коѣѣ село повелико яцѣ кои нема 4 парѣ ѡткѣкю насѣско село по 2 по 3 сѣбашѣ пешаца 3 бѣлюбашѣ башка 10 шубарѣ 10 белѣ халине наградилъ таѣ посѣла испратилъ таиспитѣю раю хаидѣ братѣ дасѣ збѣнимо та даистерѣмо тѣя тѣрци многони досадишѣ идѣмаю кавѣрски христѣсъ воскресѣ идрѣгисѣ направи нацарскога гавазина елатѣ раѡ кажѣте дерто щѣовиѣ излѣмѣ щѣе ясамъ царски човекъ ячемъ нацара дакажемъ вашиѡ зѣлѣмъ идѣ ѡсѣло до село и дѣма насѣбашѣиѣте шѣглинци доста седѣсте насѣло по 3 сѣбашѣ тамѣчитѣ царската рая така испитѣю раютѣ божѣ царски човекъ пиѣ вечеръ по 2 ѡка ракию исходи сѣла хѣига ѣберковицѣ тая рая ѡдгленъ по црна тая рая како 3 годинѣ грозницѣ даѣ трѣсла нанихно ѣзиманѣ излѣлумъ край и брои нема момѣ на 10 на 12 годинѣ сѣ ижѣнишѣ ѡдѣрѣовденъ досатъ 1000 кѣке побѣжишѣ 1000 ѡсташѣ напѣтровденъ стояна кнѣза ѡвлашко село ѡтрѣшѣ и дрѣги човекъ ѡкасписѣ ѣхайкѣ недѣидѣ барабаръ слюди послѣ стѣжѣ инѣга сѣсъ секирѣ ѣбишѣ ѣмрѣ на свѣти врачѣ идруго 1 мома влачишѣ обистрилицѣ манчина братѣница ѡтехмогѣ за навидимъ ходихмо врѣнѣшегу дрѣго сѣрачѣ ѡтѣшѣ ѡведѣшѣ наловѣч нема своего човека нема потѣрчишега тая рая пѣста и погазѣна и глѣпава ѡнѣ поѣмрѣла рая нема ѣцарскѣтѣ землю дѣтѣбе велимо славни господарѣ иверни иблагородни ти имаи бригѣ занашѣ дѣца мисѣ надамо иданъ и иночѣ ѡди твою силѣ слнцѣ

дани ѿгрее имолимо бога за царско име изатвое здраве ега нацара даявишъ тея теготе сиротинске царъ дани погоди едно дастанемо че неки накона яши свалега наколасе вози неки биюга ми царъ ѿсвекъ кѣкю низамъ дадаемо ама дани погоди едно дастанемо неможемо вече славни господаръ сасъ тѣрци даживимо време доиде живи ѡземї дасе покопамо ама толкова ѡвише дане даямо изметъ дане чине наши сестри ижени данесъ кафедики ичибѣкчики ида слѣже вино ракию мисмо богъ грешили мисмо царъ повече легома мисмо тебе господаръ легома разгневили та ѡвише даване ѡвише зѣлѣмъ идаяхмо икавгихмосе изморишени како се неможе доцара яви тая тегота наши старци побехъ махнѣти ѿди харачъ ѿдъ 20 године харачъ лани исатъ све ѡзе по 30 гроша деца 10 године 12 инимъ целъ харачъ тебе молимо славни господаръ имаи бригъ занасъ имисмо хрїсяне инасъ богъ создалъ слава идржава аминъ 1838 месецъ августъ 6 денъ.

идрѣго поздравлямо светлигосподаръ кои поиде до цара дасе жали нистиже нисе живъ врнѣ Тодоръ Бакаръ радеше ѡморишега алитоска завилаетъ ѡтиде доксе врнѣ ѡтрѣшега нѣзъ спяхия радеше порезъ дасвали ѡтерашега наегри паланкѣ якимъ ходи явилисе доцара нибли ѡдрашега манча радеше некудъ немага

яцосамъ билъ ядни икѣкавичи писаръ имене немогашеме ѡморе ѡфатишеме паме паводоше ѡсредъ ноцъ даме море черадимъ засиротиню пасе вичише люди тагимъ ѡловише рѣке таме избави вилаетъ ѡсмертъ како ѡтекохъ ѡконопацъ ѡними развалише кѣкю икошаръ иземникъ ихамбаръ иѡзеше трмке 2 коталь вршнакъ говеда волови 11 козе 13 вино 30 ѡка исено 15 кола слама 18 воза бачва 60 гроша сечива пощоми расипа кѣкю чеме неможе ѡмори акоима кабахатъ ѡмене несмо скѣрвили несмо ѡбили несмо запалили заверъ хрїсянскѣ пропадохмо дрѣги човекъ дедо крста ионъ ради засиротиню зѣлѣмкаре усетише инеговѣ кѣкѣ расипаше наи боле кѣкя велика беше иѡкамень беше покровъ истрошише ижитница беше сасъ камень инѣ плочете истрошише горѣтѣ продаде икошаре 2 расипаше 10 хиляда житомѣ ѡтераше 1000 500 ѡка виномѣ ѡзеше сиръ 400 ѡка масло 50 ѡка бобъ 100 ѡка каце 10 бачве ѡзешемѣ халинѣ сечива све пѣфалтиръ инаѣсница сертме 43 гроша колатамѣ 53 гроша 5 котла 4 матике 6 серпови вѣна 100 50 ѡка ѡвце 100 10 козе 90 свине 30 продадеги поклашеги говеда волови кони 20 ѡзешемѣ говеда иѡвце чѣва бегъ тамо накасабѣ ѡнои мѣлтъ похарчи кага дарасипе кѣкютѣ сто тѣрчина нанегови врата тае ѡтекалъ сасъ 1 секирѣ исасъ 30 гроша главѣ кѣртѣлисаль 8 кесе готове паре ѡстанѣ ѡкѣкю ѡзнѣмѣ тѣраци (!) трмке 5 медъ 25 ѡке коношно семе 50 ѡке сено 100 30 пласта слама 100 50 крсици имали нещо гдѣка твои сѣлтате (!) играю светли господаръ наѡнова прѣдище даима грмъ или камикъ такои инанаше кѣкѣ несе позна гдесѣ биле децамѣсѣ накрсту 3 деца ѡвилаетъ 1 ѡнишевачко неси знамо кое дете кѣдѣе. башка ѡбели мелъ развали итамо кѣкѣ све истокѣ ѡтера мѣлтъ ѡзе и Првана Спасовика ѡбеси ипопа Лилѣ ѡцеровляне глоби 5 кесе камена ѡживовци глоби 15 кесе ига би досмертъ ѡбега ѡвидимско варошлие глоби 10 дѣши ѡни побежише веке светъ нема славни господаръ мо-

лимо бога и тебе немой дадигнешъ рѣкѣ ѡнаши деца како теѣ богъ навчилъ ивразѣмилъ яви некакъ царѣ како можъ затея кѣке изатѣя стокѣ дори царъ спомогнѣлъ даповрне неѣцо ѡстокѣ стокѣтѣ неѣ харчилъ бегъ чѣва белкимъ поврне неѣцо наши деца седѣ ѣчѣждѣ кѣкѣ прилюди просе тасе тасе (bis!) хране каилѣлие богъ и царъ ити славни господарѣ каилѣлисте држали забите игрѣалие ѡтолкова године минѣвали тея кѣке ѡсто године ѡгоги расипа ако мори насъ ѡца задева кѣке и деца тебе брига господарѣ акосмо рѣяви ето твоя сабля некани секе тѣвасмо

тверда земля постилка ведро небо завивка лила ципоровски по-
дведе тѣрци тани исекоше 400 ситанѣ добитокѣ заробише 50 . . . говеда
идѣ субашиете та ѣсредѣ ноѣтъ пѣще пѣшкѣ човекѣ ѣдворѣ пазабоду
ѣкѣкѣ ѣстелко паюгросѣ ѣфате човека тебе пѣче пѣшка прикѣкѣ ти
имашѣ нема има ѣво чорбаѣи пѣшка хаиде апсига тѣня беда неѣста
нипѣшка ниножѣ многосмо славни господарѣ далекѣ ѡди твою мегѣ
несе можемо веке врагодавимо недизаи рѣкѣ ѡнаши деца . . . барема
ѡвои летовина дане ѣзмѣ виното ижитото исеното че много пропа-
дохмо пѣста рая смо ипогазена.

(на полеђини писма :)
(жиг скинут)

сие писмо податисе светломѣ
господарѣ Милошѣ князѣ
сербскомѣ ѡберковичко

(ДА НР Србије. КК XI-86. Гургусовачка Нахија за 1838. Про-
пратни српски акт објављен у нашим поменутиѣ Прилозима, стр. 172,
док. 6) Белином раздвојени текст у оригиналу је одвојен линијом. По-
следњи пасус написан је на посебном листу мањег формата али је
придружен уз ово последње писмо; не садржи датум и потпис; у
Крагујевцу је примљено и заведено под С. № 2657. Судећи по ње-
говој садржини, могуће је да потиче и из 1837 г.)